

OBSAH

Úvod: Nevyhnutelný problém křesťanství	7
1 Proč nám není jedno, s kým spíme?	11
2 Jakou hodnotu má malá holčička?	21
3 K čemu je sex?	31
4 Patří sex skutečně pouze do manželství?	45
5 Proč to bylo tehdy tak kontroverzní?	55
6 Proč je to tak kontroverzní dnes?	64
7 Co když jsem vážně selhal?	71
8 Nemusíme být sexuálně naplnění, abychom byli tím, kým jsme?	85
9 Proč láska nestačí?	102
10 Proč na tom Bohu tolik záleží? Příběh v celé své šíři	118
11 Proč na tom Bohu tolik záleží? Příběh v celé své kráse	124
Poděkování	135

PROČ NÁM NENÍ JEDNO, S KÝM SPÍME?

Nestává se příliš často, že by jediný tweet zažehl celosvětové hnutí.

Koncem roku 2017 zachvátila Hollywood série obvinění namířená proti Harveymu Weinsteinovi, jednomu z nejslavnějších producentů zdejšího filmového průmyslu. Jedna žena za druhou mu vyčítala bezohledné chování a celá aféra rychle získávala pozornost široké veřejnosti.

15. října napsala herečka Alyssa Milanová na Twitter toto:

Pokud jste byla sexuálně obtěžována nebo napadena, odpovězte na tento tweet „me too“ („já také“).

Hashtag *#MeToo* se okamžitě začal virálně šířit. Původní příspěvek byl zveřejněn kolem poledne a na konci dne už Twitter čítal na 200 tisíc použití této fráze. V průběhu následujícího roku pak toto číslo vzrostlo na 19 milionů, což je více než 55 tisíc denně.¹

Mnoho slavných osobností se zároveň podělilo o svoji osobní zkušenost, čímž popularita hashtagu vzrostla ještě více a zaplavila celý Hollywood. Brzy následovala i další odvětví – svědectví o sexuálním obtěžování a zneužití se začala šířit v politice, médiích, akademické i náboženské sféře. V poslední zmíněné oblasti vznikla obdoba hashtagu *#ChurchToo* (*#CírkevTaké*).

---

¹ USA Today: www.bit.ly/occasleep (citováno 21. srpna 2019).

I když by se mohlo zdát, že to všechno rozpoutal tweet Alyssy Milanové, ve skutečnosti nebyla herečka první, kdo frázi „já také“ v daném kontextu použil (což sama také přiznala). Zmíněný tweet vznikl o deset let dříve, když aktivistka Tarana Burkeová hledala, „jak výstižně vyjádřit empatii“, což uvedla v rozhovoru pro deník *Huffington Post*.

„Síla téhle fráze tkví v tom, že když mi to kdysi jeden člověk řekl, zásadním způsobem to ovlivnilo moji cestu k uzdravení.“ Krátce nato, co se tweet Alyssy Milanové masově rozšířil, napsala sama Burkeová na Twitter toto: „Cílem našeho desetiletého snažení v rámci ‚hnutí MeToo‘ bylo, aby se ženy, především mladé ženy odlišné barvy pleti, dozvěděly, že v tom nejsou samy.“²

A přesně k tomu díky masovému rozšíření tohoto hashtagu došlo. Burkeové sice původně ležely na srdci zejména mladé ženy odlišné barvy pleti, nicméně takto se dostalo příležitosti sdílet svůj příběh i mnoha dalším ženám bez ohledu na původ či věk a zapojili se také muži. Jeden z těchto příběhů si zaslouží zvláštní pozornost. Caitlin Flanaganová pro časopis *The Atlantic* popsala, jak se ji na střední škole pokusil znásilnit mladík v autě na prázdném parkovišti poblíž pláže. Nikdy o tom nepromluvila, což v článku dále vysvětluje:

Nikomu jsem to neřekla. Nebrala jsem to jako útok muže na ženu se záměrem donutit ji k sexu. Vnímala jsem to jako důkaz toho, jak jsem nezájímavá. Utvrdilo mne to v tom, že nejsem ten typ dívky, kterou zvou kluci na párty nebo ji chtějí poznat. Byla jsem spíš ta, kterou zavezou na opuštěné parkoviště a pokusí se ji přimět k sexu. Tím, že bych

---

2 *Huffington Post*: www.bit.ly/occasleep2 (citováno 21. srpna 2019).

*to někomu řekla, bych nepoukázala na to, co ten kluk udělal, ale na to, že jsem si takové jednání zasloužila.*³

Hnutí *#MeToo* upozornilo na to, jak široce rozšířené sexuální násilí je. V současnosti se uvádí, že se s ním v průběhu svého života setkalo 20 až 30 procent Američanek. Přesná čísla je těžké získat – jedná se o citlivé příběhy, o které se lidé z mnoha různých důvodů dělí jen velmi těžko, jak poukázala i Flanaganová. Mnoho z nich se k tomu nakonec odhodlalo, díky čemuž můžeme nyní lépe nahlédnout, nakolik jsou tyto útoky rozšířené. Se svými zkušenostmi se sexuálním obtěžováním a násilím se začínají svěřovat i muži. Někteří z nich se rovněž doznávají k tomu, že se v minulosti k ženám chovali nevhodně. Na mnoha různých úrovních – od jednotlivců po instituce – tak můžeme pozorovat, že v západní civilizaci dochází k zásadnímu přehodnocování kolektivních hodnot v oblasti sexuality.

Pokud nám *#MeToo* něco ukázalo, pak to, že na naši sexualitě hluboce záleží. Její zneuctění vede k závažným citovým a duševním následkům, nehledě na fyzické šrámy, jež po sobě zanechává. Právě to velmi silně zaznívá v příběhu Caitlin Flanaganové. To, co se jí onen mladý muž pokusil udělat, se odrazilo v tom, jak sama o sobě smýšlela a jaký obraz vlastní hodnoty v ní na řadu let zakořenil.

JEŽÍŠ A SEXUÁLNÍ ZNEUŽITÍ

Možná si nyní říkáte, co s tím má křesťanství společného. Přinejmenším můžeme říci, že křesťanství se na celém problému podílí stejnou měrou, jako jakékoli jiné hnutí, možná i vyšší. S tím, jak se postupně dokládá

---

3 The Atlantic: www.bit.ly/occasleep3 (citováno 21. srpna 2019).

pravdivost minulých i současných obvinění, se ukazuje, že v mnoha křesťanských institucích docházelo k hrůznému zneužívání. Tato skutečnost je sama o sobě děsivá. Avšak svým zasazením do křesťanského prostředí se stává obzvláště trestuhodnou. Všichni víme, že sexuální násilí je špatné, na tento závěr nemá zvláštní patent žádné uskupení či náboženství. Nicméně právě křesťané by si to nejspíše měli uvědomovat ze všech nejlépe.

Ježíš Nazaretský, zakladatel křesťanství, byl známý tím, že mu záleželo na zranitelných lidech a také na těch, jež společnost přehlížela a vytěšňovala. Bible o něm říká, že „*nalomený rákos nedolomí*“ (Mt 12,20). Byl zkrátka přirozeně nakloněn trpícím a zraněným. Pokud se tedy někdo, kdo má být Ježíšovým učedníkem, v tomto ohledu neřídí jeho učením a příkladem, působí to velmi rozporuplně.

Zároveň je třeba si uvědomit, že i sám Ježíš zakusil neskutečné násilí. K tomu, abychom znali základní okolnosti konce jeho života, nemusíme být křesťany, kteří věří tomu, co se píše v Bibli. Z historických záznamů víme, že jej na příkaz Piláta Pontského veřejně odsoudili římsští úředníci a následně byl ukřižován.⁴ Je rovněž známo, že jeho smrti předcházelo vyčerpávající ponižování a mučení. Nový zákon v popisu daných událostí překvapivě šetří krvavými podrobnostmi, přičemž nám sděluje, že z Ježíše strhli oblečení, bičovali jej, tloukli a vysmívali se mu. Byl obnažen, fyzicky týrán a opakovaně zesměšňován. Jeho vlastní přátelé jej zradili, zapřeli či opustili. Lze jen nesnadno vyjádřit, jak moc to muselo bolet – po citové, duševní i tělesné stránce. To všechno si Ježíš vytrpěl ještě předtím, než došlo k samotnému ukřižování.

---

4 Viz např. John Dickson: *Is Jesus History?* (The Good Book Company, 2019), str. 149–154.

Právě tohoto muže křesťané následují a oslavují. Z toho vyplývá, že by přirozeně měli být citliví k těm, kteří trpí. Vzhledem k tomu, že se sám Ježíš stal obětí pronásledování a zavržení v té nejhorší podobě, je povědomí o bolesti a násilí nedílnou součástí křesťanství. Křesťané by tak měli být těmi posledními na světě, kdo se tváří v tvář zneužívání budou tvářit lhostejně, natož aby je připouštěli či se jej jakkoli účastnili. To potvrzuje i Ježíšovo vyučování o lidské sexualitě.

JEŽÍŠ A SEX

Mezi nejznámější části Ježíšova vyučování patří Kázání na hoře. Některé jeho věty se postupem času staly součástí západní kultury – možná je dokonce znáte lépe, než jste si mysleli. V úvodu tohoto kázání se Ježíš dotýká sexuální etiky.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Necizoložíš.“ Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu tak, že po ní zatouží, již s ní zcizoložil ve svém srdci.
(Mt 5,27–28)

Ježíš si je vědom toho, že jeho posluchači znají starozákonních deset přikázání, včetně sedmého přikázání o cizoložství, jež cituje. Za cizoložství se považuje jakýkoli sexuální styk osoby žijící v manželství s osobou, která není jejím manželem či manželkou. Ježíš toto přikázání opakuje a doplňuje o své stanovisko. Jeho slova nejsou s obsahem přikázání v rozporu – naopak ho umožňují vidět v novém světle, tak jak bylo původně myšleno.

Pozor, to, co zde Ježíš říká, je naprostou revolucí, a to nejen pro danou dobu a kontext, ale i pro náš současný život.

Podívejme se na to, jak Ježíšova slova vnímali jeho tehdejší posluchači. Ježíš byl Žid a hovořil ke svým ži-

dovským spoluobčanům, pro něž Desatero představovalo základ veškerého uvažování o etice. Vnímali ho jako souhrn všech Božích zákonů obsažených ve Starém zákoně a podobně je tomu i dnes, kdy mají v oblasti morálky stále silný kulturní vliv.

Ježíš cituje přikázání, které se vymezuje vůči cizoložství. Právě to byl základ tehdejší sdílené sexuální etiky. Představme si židovského občana, který Ježíše v tu chvíli poslouchal. Pravděpodobně byl již dlouhé roky ženatý a své manželce zachovával věrnost. Nejspíš byl i jedním z těch, kdo při sebemenší zmínce o cizoložství ve svém okolí okamžitě vyjádří svůj nesouhlas. A možná mu ani nepřišlo na mysl, že by se někdy mohl dostat do intimního kontaktu s cizí ženou. Jeho ruce se jiné ženy nikdy nedotkly. Právě to je typický obraz mnoha tehdejších posluchačů – věrně toto přikázání dodržovali a byli si jisti, že je do puntíku splňují.

A tak když uslyšeli Ježíšova první slova – „Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Nezcizoložíš.‘“ – jistě spolu souhlasně pokyvovali. *Ano, přesně to jsme vždycky slyšovali a pevně za tím stáli.* Ježíšovo vyučování pro ně v některých ohledech bylo provokativní a nutilo je přemýšlet (není snadné si Kázání na hoře pročitat bez tohoto pocitu), nicméně v danou chvíli si nejspíš byli jisti tím, že zmíněné přikázání dokonale splňují.

Pak ale Ježíš pokračuje:

Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu tak, že po ní zatouží, již s ní zcizoložil ve svém srdci.

Zamysleme se nad tím. Ježíš nejde proti tomu, jak lidé do té doby toto přikázání vnímali – rozšiřuje jeho význam a dopad. Jeho posluchači měli za to, že se v něm hovoří pouze o fyzickém aktu cizoložství. Ježíš však

říká, že cizoložství nespočívá pouze ve skutcích – může se odehrát rovněž v lidském srdci, aniž by vyústilo v dohru v posteli. Člověk se jej může dopustit pouhým pohledem, nikoli jen dotykem – *každý, kdo hledí na ženu tak, že po ní zatouží, již s ní zcizoložil*. Nezáleží zkrátka jen na tom, co dělají naše genitálie, ale také na tom, co dělají naše oči a naše mysl, tedy jak na druhé hledíme a jak o nich smýšlíme.

Ježíšovi tady jde o *záměr*. Nejde mu o to, že si člověk někoho všimne, ale že se na něj dívá s „toužebným záměrem“. Poukazuje na rozdíl mezi tím, když člověka někdo přitahuje, a tím, když se jej chce nějakým způsobem zmocnit. Právě *toho* se dle Ježíše přikázání o cizoložství týká. Později se k tomu ještě vrátíme.

OBĚŤ

I když se Ježíš primárně zaměřuje na toho, kdo hledí, bude užitečné se na chvíli zastavit i u osoby, na niž hledí, a zamyslet se nad tím, co pro ni z jeho slov plyne.

Ježíš popisuje situaci, kdy muž toužebně hledí na ženu. Jeho slova samozřejmě platí pro každého z nás, i když je možné, že je potřebují slyšet zejména muži. Koneckonců ve valné většině případů jsou oběťmi sexuálního násilí ženy, a nikoli muži.

Dle jeho slov se muž, který toužebně hledí na ženu, dopouští porušení přikázání o cizoložství úplně stejně, jako kdyby se s ní skutečně vyspal.

Zamyslete se však i nad tím, co Ježíš říká o dané ženě. *Nikdo se na ni nemá toužebně dívat*. Vyjadřuje tím, že její sexualita je vzácná a cenná, že má svou vlastní sexuální integritu, na níž záleží a již by všichni ostatní měli ctít. *Říká, že tato sexuální integrita je natolik vzácná, že nesmí být zneuctěna, a to ani v rámci soukromých myšlenek jiného člověka*. Dopustil by se tím vůči ní závažné křivdy, i kdyby se o tom nikdy nedozvěděla.